

Opiskelijatutkimus 2017 EUROSTUDENT VI –tutkimuksen keskeisimmät tulokset

”Suomalainen korkeakoulutus
opiskelijan silmin”

Anna-Kaarina Potila, TK
Johanna Moisio, OKM

Twitter @okm #korkeakoulu2020 #eurostudent

Eurostudent-aineistot löytyvät täältä:
<http://minedu.fi/raportit-ja-tutkimukset>

Ja kansainvälinen aineisto täältä:
www.eurostudent.eu

Opiskelijatutkimus 2017

EUROSTUDENT VI -tutkimuksen keskeiset tulokset

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2017:37

Opiskelijatutkimus 2017 EUROSTUDENT VI Suomi

- Opetus- ja kulttuuriministeriön EUROSTUDENT VI -hanke asetettiin 2015
- Ohjausryhmään nimettiin edustajat Arenesta, UNIFlsta, SYL:stä, SAMOK:sta, Kelasta ja Tilastokeskuksesta

Opiskelijatutkimus 2017 EUROSTUDENT VI Suomi

- Yhteinen kysymyspatteristo EUROSTUDENT-konsortioista osallistujamaille.

- Ohjausryhmä ja OKM päättivät lisätä kysymyksiä erityisesti aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta, verkko-opinnoista, tyytyväisyydestä opintoihin, opintolainan käytöstä ja valmennuskurssien käytöstä.

Tietoisuutta
EUROSTUDENT:sta
lisättiin tekemällä
artikkeleita ja juttuja
eri julkaisuihin
aiempien tulosten
pohjalta

Eurostudent V-tutkimuksen tuloksista arvokasta tietoa korkeakoulupedagogiikan kehittämiseksi

Kansainvälisen Eurostudent V -tutkimuksen tulokset julkaistiin 25.2.2015. Tutkimuksen tavoite on koota vertailukelpoista tietoa eurooppalaisten korkeakouluopiskelijoiden elinoloista ja opiskelusta poliittisten päättäjien, korkeakoulujen ja tutkijoiden käyttöön. Tutkimukseen osallistui 30 maata, joiden lisäksi kaksi maata oli mukana tarkkailijan roolissa. Tutkimus antaa laajasti tietoa opiskelijoiden elinoloista, opinnoista sekä tyytyväisyydestä opintoihin, mikä tekee siitä mielenkiintoisen myös pedagogiikan kehittämisen näkökulmasta. Korkeakoulupedagogiikan näkökulmasta erityisen kiinnostavaa on Eurostudent V:n tutkimustulos opiskelijoiden tyytyväisyydestä opetuksen pedagogiseen laatuun eri maissa.

Helmikuussa 2015 julkaistiin jo viidennen korkeakoulutuksen sosiaalista ulottuvuutta selvittäneen Eurostudent-kyselytutkimuksen tulokset (Hauschildt, Gwosć, Netz, & Mishra, 2015). Tutkimushankkeeseen osallistui 30 maata vuosina 2012–2015, ja samaan kysymyspohjaan perustuvaan kyselytutkimukseen vastasi yli 210 000 korkeakouluopiskelijaa eri puolilta Euraasian mannerta. Näin saatiin muodostettua ainutlaatuinen kansainvälinen ja ajantasainen vertailu-aineisto korkeakouluopiskelijoiden elinoloista ja opiskelusta.

Euroopan komissio on yksi tutkimushankkeen päärahoittajista. Suomessa tutkimus on verrattain tuntematon, ja tällä kirjoituksella on tarkoitus tehdä aineistoa tunnetuksi, koska sen käyttöön on luotu nyt uusi sähköinen tietokanta (ks. eurostudent.eu), jota kuka tahansa voi käyttää esimerkiksi opiskeluolosuhteiden selvittämiseksi Bulgariassa.

Keväällä 2013 kerätty Suomen osuus Eurostudent V -aineistosta koostuu 3 620 ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijan vastauksista. Suomessa kansallisesta tiedonkeruusta vastasi opetus- ja kulttuuriministeriö yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa. Kansallinen tiedonkeruu noudatti päällinjoiltaan Eurostudent V -hankkeen suositusta, jonka mukaan aineisto hankittiin todennäköisyyslaskentaan perustuvalla otoksella. Otos muodostettiin oppilaitostilastoa hyödyntäen. Edellisistä Eurostudent-kierröksistä poiketen otokseen otettiin tällä viidennellä tutkimuskierröksellä mukaan myös niin sanottu aikuisopiskelijat, ulkomaiset tutkinto-opiskelijat sekä jatko-opiskelijat. Oppilaitokset lähettivät Tilastokeskukselle perusjoukon sähköpostiosoitteet kyselyn lähettämistä

varten. Otokseen poimittiin 19 809 opiskelijaa, ja painotus korjasi tulokset vastaamaan perusjoukkoa. Painotettu vastausprosentti oli Suomessa lopulta 33 %. Yliopisto-opiskelijat olivat hieman ammattikorkeakouluopiskelijoita innokkaampia vastaajia: yliopistojen vastausosuus oli 37 prosenttia, ammattikorkeakoulujen 32 prosenttia. Ulkomalaisten opiskelijoiden vastaushalukkuus ei yltänyt suomalaisten perustutkinto-opiskelijoiden tasolle. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2014.)

Kyselyn toteutustapa vaihteli paljon eri maissa. Internet-kyselyn toteutti 21 maata, joista osa käytti lisäksi apuna postikyselyä. Muutama maa teki kyselyn luokkahuonekyselynä ja yksi maa puhelinhaastatteluna. Kahdeksassa maassa kysely kosketti kaikkia maassa opiskelevia, 13 maassa ulkomaiset opiskelijat jätettiin kohdejoukon ulkopuolelle. Koska vain kahdeksassa maassa kysely osoitettiin myös jatko-opiskelijoille, nämä vastaukset eivät ole mukana lopullisessa kansainvälisessä aineistossa. (Hauschildt ym., 2015.)

Eurostudent V -kysely perustui aiempien tutkimuskierrosten kyselyihin, joilla on eri ulottuvuuksista selvitetty korkeakouluopiskelijoiden elämää Euroopassa. Korkeakouluopiskelijoiden taustatietojen (syntymävuosi, sukupuoli, vastaajan sekä vastaajan äidin ja isän syntymämaa, kielitaito, lasten lukumäärä ja syntymävuodet sekä äidin ja isän koulutustaso) lisäksi kyselyssä kysyttiin opintoihin hakeutumisesta, asumisesta, taloudellisesta tilanteesta, opiskelutavoista, ajankäytöstä, työskentelystä, tyytyväisyydestä opintoihin sekä opintojen etenemisestä. Kyselyllä kartoitettiin myös opiskelijoiden kansainvälistä liikku-

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

- Korkeakouluihin ja opiskelijaryhmiin oltiin aktiivisesti yhteydessä ennen kyselyn käynnistymistä.
- Korkeakoulututkijoille järjestettiin keskustelutilaisuus aineiston käytöstä 2015 → artikkelien kirjoituspyyntö, valittiin 8 ehdotusta
- Opiskelijat, korkeakoulut ja työelämä – korkeakoulutuksen kärkihankkeet ja EUROSTUDENT VI –käynnistyseseminaari 1.3.2016 Paasitornissa.
- Otoskoon suurentaminen.

Opiskelijatutkimus 2017

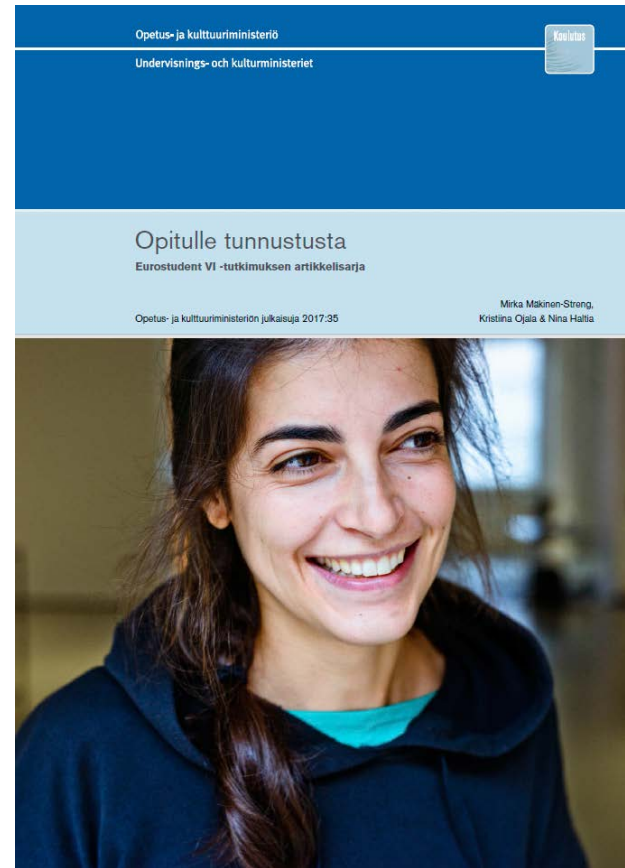
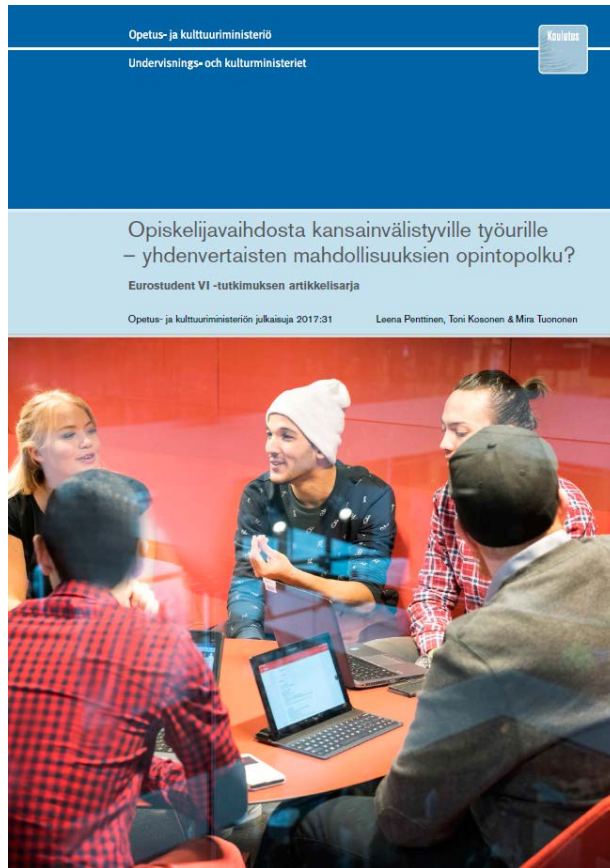
Eurostudent VI

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

- Tulossa vielä:

*Opintojen aikainen työssäkäynti –
ongelma vai mahdollisuus
ammattikorkeakouluopinnoissa?*

Opiskelijoiden elämäntilanteet

*Työläistaustaiset yliopisto-opiskelijat ja
koulutusmahdollisuuksien tasa-arvo*

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

- Otos 24 000 opiskelijaa, joista 19 000 suomalaista ja 5000 ulkomaalaista opiskelijaa. Eurostudent VI -aineiston käsittelyn jälkeen vastanneiden aineistossa 7381 opiskelijaa.
- Aineistossa on 3 725 yliopisto-opiskelijaa (50,9 %) ja 3 656 ammattikorkeakouluopiskelijaa (49,1 %).
- Tutkimustulokset on painotettu (oppilaitos, koulutusala, sukupuoli ja ikä) vastaamaan perustutkintoa suorittavia ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoita.

Opiskelijatutkimus 2017 Eurostudent VI

Tulokset

Opiskelijatutkimus 2017 Eurostudent VI

Opiskelijoiden perhetaustat

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

Opiskelijoiden perhetaustat:

- Yliopisto-opiskelijoiden vanhemmat koulutetumpia kuin ammattikorkeakouluopiskelijoiden
- Perheellisiä opiskelijoita varsin paljon, joka kuudennella on yksi tai useampia lapsia. Ammattikorkeakouluopiskelijoista jopa 21 prosentilla on lapsia.

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

Opiskelijoiden perhetaustat:

- Perheelliset opiskelijat käyttävät opiskeluun vähemmän aikaa kuin kaikki opiskelijat keskimäärin.
- Kokonaismenot (mediaani) ovat kaksinkertaiset perheettömiin nähden. Menot jakautuvat kuitenkin samanlaisessa suhteessa menokohteittain sekä perheellisillä, että perheettömillä.
- Perheellisillä eniten vaikeuksia saada rahat riittämään, etenkin yksinhuoltajilla.

Opiskelijatutkimus 2017 Eurostudent VI

Opintojen aloitus

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

Elämä ennen korkeakouluopintoja:

- 2/3 opiskelijoista tehnyt töitä aiemmin
- Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 71 prosentilla on kokemusta työelämästä ennen korkeakouluopintoja ja yliopisto-opiskelijoistakin 62 % on tehnyt ansiotyötä.

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

- 20% osallistunut valmennuskurssille.
- Valmennuskurssien käyttö korkeakouluopintoihin pyrkiessä näyttäisi edelleen lisääntyneen. Yliopisto-opiskelijoista valmennuskurssin on käynyt joka neljäs (25 %) ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 12 prosenttia.
- Oikeustieteellinen 77%, lääketieteellinen 55% ja kauppatieteet 41% on käynyt valmennuskurssin ennen opintojen aloitusta.

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

Opintojen eteneminen

- **Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen**
- **Verkko-opetuksen määrä**
- **Työssäkäynti opintojen aikana**

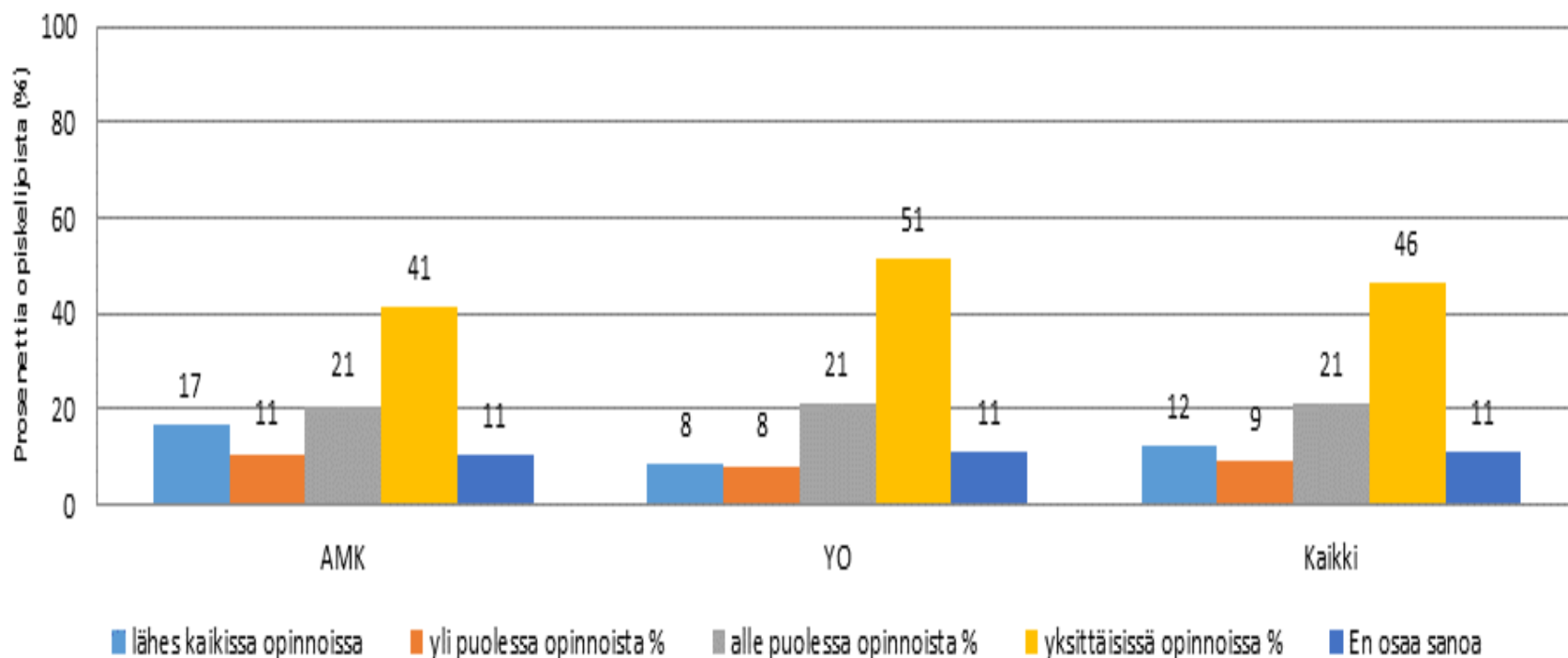
Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen:

- Hakeneista reilu puolet (57 %) sai hyväksiluettua kaiken tai lähes kaiken hakemastaan ja yhteensä 83 % sai hyväksiluettua vähintään puolet hakemastaan.
- Neljännes opiskelijoista koki hyväksiluvun nopeuttaneen nykyisiä opintoja.

Miten suureen osaan nyt suorittamiasi opintoja on sisältynyt verkko-opetusta

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

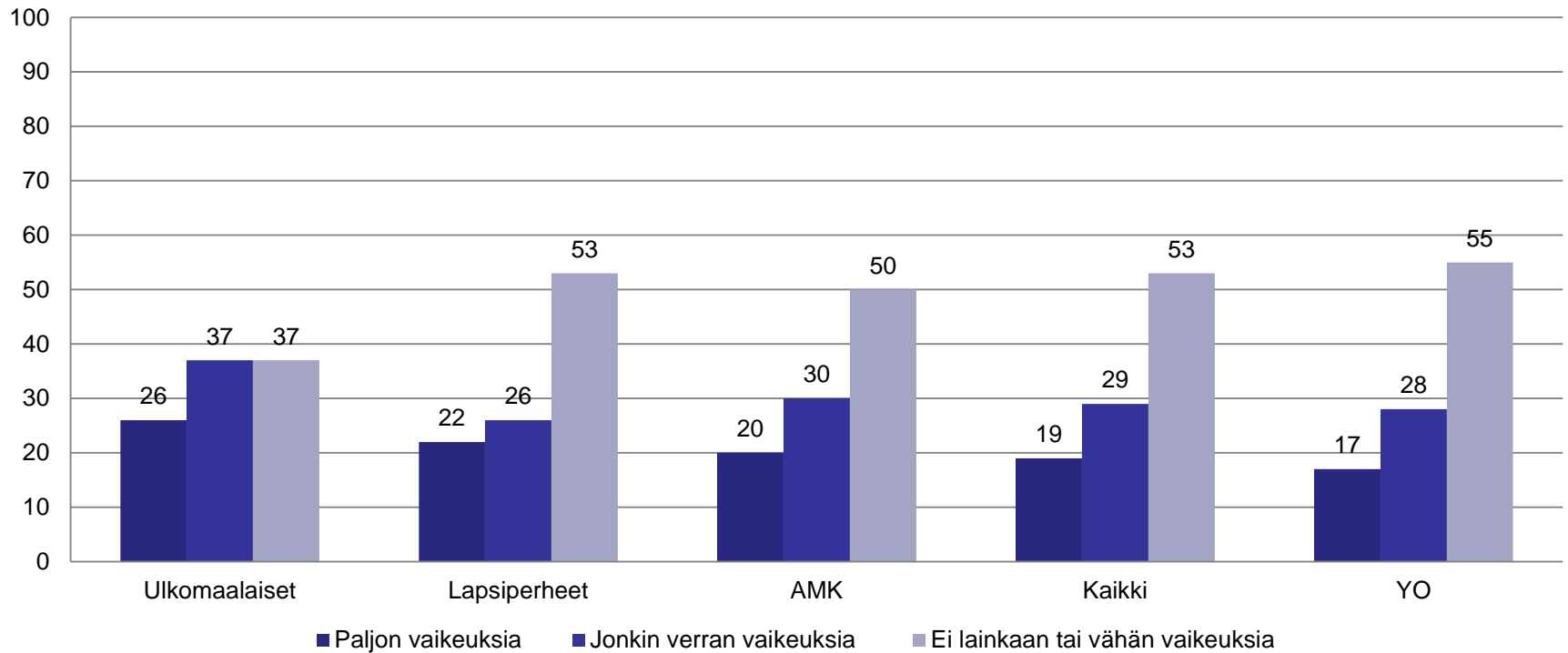
Työssäkäynti opintojen aikana:

- Suurimpana opintoja hidastavana tekijänä kaikista korkeakouluopiskelijoista noin joka neljäs (27 %) ilmoittaa toimeentulon järjestämisen.
- Opiskelijat, jotka eivät tee ansiotyötä, tai tekevät sitä enintään 10 tuntia viikossa, ilmoittavat muita useammin pysyvänsä opintotavoitteissaan.
- Yli 20 tuntia viikossa ansiotyötä tekevistä 40 % ilmoittaa, että opinnot etenevät omia tavoitteita hitaammin.

Opiskelijatutkimus 2017 Eurostudent VI

Opiskelijoiden toimeentulo

Missä määrin vaikeuksia saada rahat riittämään

Opiskelijatutkimus 2017 Eurostudent VI

Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus

Opiskelijatutkimus 2017

Eurostudent VI

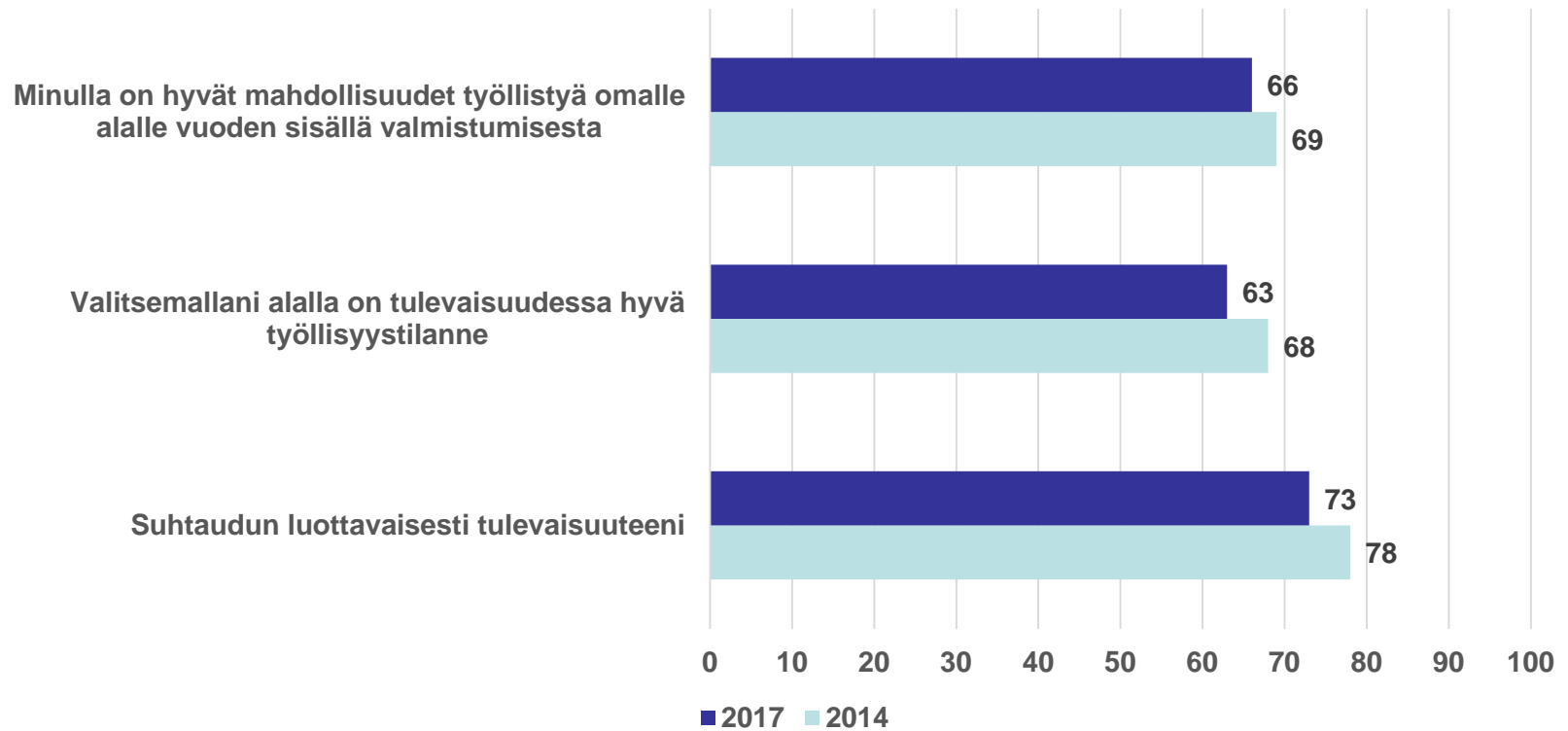
Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus:

- Korkeakouluopiskelijoista 13 prosenttia on ollut ulkomaan liikkuvuusjaksolla (pl. harjoittelu).
- Opiskelijoista 23 prosenttia ei ole vielä ollut, mutta on halukas lähtemään opiskelijavaihtoon ulkomaille.

Opiskelijatutkimus 2017 Eurostudent VI

Opiskelijoiden tulevaisuuden odotukset

Tulevaisuudennäkymät

Opiskelijatutkimus 2017 Eurostudent VI

